

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/5840 GK 39
7/12318 GK 155
7/12475 GK 155
7/12618 GK 157
7/12620 GK 157
7/12623 GK 157
7/12626 GK 157
7/12732 GK 157
23.....07/2024

Sayı : E-32661919-610- 84
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 07/11/2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1315339 sayılı yazınız.
b) 31/05/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436034 sayılı yazınız.
c) 03/06/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436819 sayılı yazınız.
ç) 07/06/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440500 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazılarla iletilen Eskişehir Milletvekili Utku ÇAKIRÖZER'in 7/5840, İzmir Milletvekili Hüsmen KIRKPINAR'ın 7/12318, Antalya Milletvekili Aykut KAYA'nın 7/12475, İstanbul Milletvekili M. Satuk Buğra KAVUNCU'nun 7/12618, İstanbul Milletvekili Ali GÖKÇEK'in 7/12620, Ankara Milletvekili Semra DİNÇER'in 7/12623, Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa GÜRBAN'ın 7/12626 ve İstanbul Milletvekili Turan Taşkın ÖZER'in 7/12732 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (11 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/12318
GK 155

İZMİR MİLLETVEKİLİ HÜSMEN KIRKPINAR'IN 7/12318 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) kökleri Anadolu'da 11. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar sanat, ticaret ve ekonomi alanlarında ışık tutan esnaf ve sanatkâr kurumu niteliğindeki Ahilik kültürüne dayanan, iş yeri tabanlı mesleki eğitimi öne çıkaran bir programdır. Cumhuriyet sonrası çıraklık eğitimine ilişkin ilk yasal düzenleme 1977'de 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile yapılmış, 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. Çıraklık eğitimi, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. 1977 yılından bugüne mesleki eğitim merkezleri, bir mesleki ve teknik eğitim program türü olarak uygulanmaya devam etmektedir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun "Denetleme ve ceza" başlıklı 41'inci maddesinin 1'inci fıkrasında *"Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır."* hükmü yer almaktadır. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilere mesleki eğitim yaptırmak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır. Öğrenciler, usta öğretici gözetiminde ve bir program dâhilinde işletmede beceri eğitimi alırlar. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimleri, görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir. Mezkur yönetmelik hükümlerine göre il, ilçe ve okullarda kurulan işletme belirleme komisyonları beceri eğitimi yapılacak işletmelerin uygunluğunu değerlendirmektedir.

Bakanlığımızca, 81 il valiliğine gönderilen 2024/36 sayılı Genelge (02.02.2024 tarihli 95718711 sayılı) ile okullarda ve işletmelerdeki iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin artırılması, iş yerlerinin beceri eğitimi için öğrenci göndermeye uygun olup olmadığının ilgili komisyonlar tarafından yeniden kontrol edilmesi ve uygun şartları sağlamayan iş yerlerine beceri eğitimi için öğrenci gönderilmemesi talimatı verilmiştir.

İş kazası yaşanan işletmelere yönelik cezai yaptırımlar konusunda Bakanlığımızın yetkisi bulunmamakta olup süreç 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca ve yargı organlarıncaya yürütülmektedir.

Mesleki eğitim merkezlerinde 14-18 yaş aralığında 320.181, İzmir ilinde ise 15.503 öğrenci kayıtlı olup 14 yaş altında kayıtlı öğrenci mevcut değildir.

İzmir Valiliğince konuya ilişkin olarak;

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun "Aday ve çıraklık statüleri" başlıklı 11. maddesinde *"Aday çırak ve çırak öğrenci statüsünde olup, öğrencilik haklarından yararlanır."* hükmü doğrultusunda mesleki eğitim merkezlerinde çocuk işçi ve genç işçi statüsü bulunmadığı, iş kazası sonucu hayatını kaybeden öğrenci olmadığı, mezkur Kanun hükümleri ve Millî Eğitim Bakanlığının 2024/36 sayılı Genelge'si kapsamında denetimlerin yapıldığı,

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

işletmelerde beceri eğitimi gören MESEM öğrencilerinin ve işletmelerin koordinatör öğretmenler tarafından haftalık olarak denetlendiği,
bildirilmiştir.